SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII
ACADEMIA NAȚIONALĂ DE INFORMAȚII
„MIHAI VITEAZUL"
Programul Studii Universitare de Licență
Operațiuni de Intelligence
2025

TEST PENTRU EVALUAREA APTITUDINILOR NECESARE FORMĂRII OFIȚERILOR DE INFORMAȚII
VARIANTA 1

SUBIECTUL I – 6 puncte

Citiți următorul text fictiv:

Organizația „Green'n Eco" își desfășoară activitatea într-o fostă fabrică a cărei zonă de producție a fost reamenajată și transformată în spațiu verde, în inima orașului. Fondată în anul 2020, organizaţia este constituită dintr-o comunitate vibrantă de tineri voluntari, elevi pasionați de ecologie, uniți sub același ideal comun – construirea unui viitor sustenabil. Astăzi, organizația numără peste 150 de membri activi care împărtășesc convingerea că schimbările climatice pot fi combătute prin acțiunile conjugate ale comunității locale.

„Green'n Eco" nu este doar o organizație – este o dovadă vie a faptului că tânăra generație este motorul schimbării de care planeta are nevoie, transformând îngrijorările pentru mediu în acțiuni concrete și durabile. Misiunea lor este clară: crearea rezilienței comunitare prin educație ecologică și prin proiecte sustenabile care să inspire și să implice cetățenii în protejarea mediului. De la grădinile urbane amplasate pe acoperișurile blocurilor, la campanii de reducere a deșeurilor provenite din materiale plastice, fiecare inițiativă are intenția declarată de a aduce beneficii pe termen lung comunităţii locale.

Sediul organizației reflectă valorile pe care aceasta le promovează: panouri solare care alimentează sistemele de iluminare, apa de ploaie care este colectată pentru irigarea spațiilor verzi, mobilier care a fost realizat de elevi din materiale reciclate. Proiectele organizației se axează în principal pe amenajarea unor spații verzi în cartierele defavorizate, organizarea de ateliere cu tematică ecologistă pentru familii, campanii de sensibilizare în școli despre protejarea biodiversităţii şi, cel mai recent și important proiect dintre toate, dezvoltarea unei aplicații mobile „Managementul resurselor regenerabile", folosind modele matematice pentru optimizarea utilizării resurselor.

Dintre membrii „Green'n Eco" se remarcă Andrei, Maria, Radu, Elena, Alex, Ioana și Mihai, colegi de școală, ce colaborează zilnic pentru a transforma visurile în realitate. Din dorința de a crea o sinergie între pasiune, profesionalism și implicare, fiecare membru dintre cei șapte dorește să fie ales pentru a coordona implementarea proiectului „Managementul resurselor regenerabile".

Andrei este foarte dedicat programului „Reziliență Comunitară", un amplu proiect al organizației. El supervizează amenajarea grădinilor urbane în cinci cartiere ale orașului, organizând echipe de câte 8-10 voluntari pentru fiecare locație. În fiecare luni dimineața, Andrei analizează progresul proiectelor, identifică obstacolele și propune măsuri pentru redistribuirea resurselor în vederea creșterii eficienței acestui proiect.

Fiind pasionat de plimbări lungi prin oraș, Andrei a inițiat „Harta verde a orașului", un proiect de cartografiere a spațiilor verzi existente și de identificare a zonelor prioritare pentru ecologizare. El colaborează cu primăriile de sector și negociază acorduri pentru transformarea terenurilor abandonate în veritabile oaze verzi. Recent a implementat o strategie de monitorizare a impactului pe termen lung, măsurând reducerea temperaturii locale și îmbunătățirea calității aerului în zonele unde au intervenit. Deşi stilul său direct, întotdeauna orientat spre rezultate aduce o serie de beneficii în negocierile cu autoritățile locale, Andrei învață să își tempereze abordarea când lucrează cu comunități vulnerabile, care au nevoie de mai multă empatie în procesul de schimbare.

Succesul în negocierile cu autoritățile i-a dezvoltat lui Andrei o atitudine ostilă față de instituțiile publice, considerând că acestea uneori preferă să își piardă timpul cu birocrația inutilă, în timp ce el și echipa sa propun soluții practice pentru problemele de mediu. În cadrul ședințelor oficiale, Andrei devine deseori sarcastic, făcând o serie de trimiteri tăioase către ineficiența sistemului. Părinții săi, îngrijorați de atitudinea sa disprețuitoare, încearcă constant să îi explice complexitățile sistemului decizional, dar Andrei consideră acest lucru o formă de complicitate, acuzându-i că „sunt parte din problemă". În urma neînțelegerilor cu părinții, Andrei a început să își diminueze implicarea în cadrul proiectelor.

Andrei admiră eficiența organizațională a Elenei și capacitatea ei de a transforma viziunile sale în planuri concrete, precum și inteligența lui Alex, respectiv valoarea cercetărilor acestuia pentru strategia de dezvoltare pe termen lung a organizației. Consideră că diferențele de viziune pot reprezenta aspecte problematice, el dorind rezultate imediate și vizibile, în timp ce Alex insistă pe cercetare și planificare pe termen lung. Andrei apreciază dedicarea Mariei și rezultatele pe care aceasta le obține cu beneficiarii proiectelor organizației, însă este în total dezacord cu „pierderile ei de timp" referitor la aspectele emoționale și tendința de a face „excepții" care complică activitatea. În același timp admiră curajul Ioanei de a contesta status quo-ul[1], însă o consideră pe aceasta prea rebelă și destabilizatoare pentru bunul mers al organizației.

Maria face parte din inițiatorii programului „Eco-Familii", prin care organizația a ajuns în casele oamenilor din oraș pentru a implementa practici sustenabile la nivel domestic. Cu răbdarea sa caracteristică, ea inițiază ateliere de fabricare a compostului casnic pentru familiile din diverse cartiere, însoțind fiecare grup timp de câteva luni, până când procesul de transformare a acestuia este finalizat. De două ori pe săptămână, Maria vizitează zone ale orașului, ducând cu ea materialele necesare și explicând pas cu pas beneficiile acestui program. Recent, într-un centru dedicat vârstnicilor, Maria a creat „Grădinile memoriei" – spații verzi tematice unde bătrânii cultivă plante, reconectându-se cu natura și împărtășind cunoștințe tradiționale despre

[1] Starea actuală în care se află lucrurile.

agricultură sustenabilă cu tinerii voluntari care îi vizitează. Aceste întâlniri au devenit un prilej apreciat de transfer a expertizei ecologice.

Maria s-a implicat și în programul „Eco-Terapie" pentru comunitățile afectate de calamități naturale, unde folosește grădinăritul drept instrument de vindecare pentru persoane care au trecut prin experiențe dificile, în încercarea de a demonstra că „regenerarea mediului poate merge mână în mână cu regenerarea sufletească".

În timp, participând activ la toate proiectele dedicate persoanelor vulnerabile, Maria a dezvoltat un atașament emoțional foarte puternic față de acestea, în special față de bătrânii din centrele de îngrijire și familiile nevoiașe. Își verifică obsesiv telefonul pentru mesajele primite de la beneficiarii acțiunilor caritabile și se simte responsabilă pentru toate problemele lor, chiar și pentru cele care nu țin uneori de mediu.

Prietenii Mariei îi explică des faptul că implicarea excesivă nu este dezirabilă și că aceasta îi poate dăuna atât ei, cât și celor pe care încearcă să îi ajute. Maria refuză însă să își stabilească limite clare și se supără când aceștia devin prea insistenți. Recent, tot prietenii i-au reproșat că ajunge să mintă despre timpul petrecut cu beneficiarii programelor organizației, precum și că neglijează școala pentru a răspunde solicitărilor de ajutor.

Maria este fascinată de capacitatea lui Radu de a aduce bucurie chiar și în situațiile dificile, consideră că îl poate ajuta să fie mai serios când situația impune, în timp ce el o poate învăța să se relaxeze și să nu își mai asume toate problemele altora. Uneori se supără când Radu face glume despre situațiile pe care ea le percepe ca fiind foarte serioase și traumatice. Totodată, apreciază organizarea Elenei care o ajută să structureze mai eficient programele sale de ajutorare, dar, câteodată, îi reproșează că tratează situațiile ca pe numere în statistici și că, în rigiditatea sa procedurală, ignoră nevoile umane reale. A afirmat că îl înțelege pe Mihai mai bine decât pe ceilalți pentru că recunoaște în izolarea sa o formă de protecție emoțională, însă simte frustrare când acesta propune soluții tehnice pentru probleme care necesită empatie.

Maria respectă capacitatea lui Andrei de a duce proiectele la bun sfârșit, însă îl consideră insensibil și prea concentrat pe rezultate în detrimentul nevoilor umane reale.

Radu conduce programul „Eco-Aventura", cel mai popular program al organizației, pentru copiii din școlile primare. El transformă cunoștințele despre mediu în experiențe interactive și captivante, pline de joc și descoperire. Elevii învață despre circuitul apei în natură, construind mini-sisteme de captare a ploii din materiale reciclate, despre fotosinteza plantelor prin experimente cu vopsele naturale și despre ecosisteme, creând diverse terarii.

Radu a dezvoltat de unul singur programul „Teatrul Verde" – spectacole improvizate în parcuri, unde copiii întruchipează animale și plante, pentru a înțelege interdependențele din natură. Recent a început să își pondereze umorul pentru a aborda și subiecte mai serioase, precum extincția speciilor, fără a speria micuții participanți. În weekenduri, Radu participă la diverse aventuri urbane, reușind să alunge plictiseala, fiind aproape dependent de competiții palpitante de motociclism sau plimbări pe creste înalte de munte.

Spiritul aventuros al lui Radu alimentează dependența acestuia de rebeliune sistematică față de orice formă de autoritate. Deseori provoacă profesorii cu întrebări incomode referitoare la ceea ce el numește „ipocrizia sistemului educațional", în care se predă despre impactul omului asupra mediului, dar se folosesc cărți tipărite pe hârtie,

așa cum susține, din „defrișări ilegale". Acesta organizează proteste în curtea școlii sau în fața sediilor autorităților și refuză să participe la activitățile care nu sunt „autentic ecologice". Părinții lui Radu, persoane conservatoare, sunt îngrijorați de atitudinea sa provocatoare și de faptul că transformă orice discuție de familie într-o dezbatere despre inconsecvențele adulților. În cadrul discuțiilor, adesea în contradictoriu, Radu îi acuză pe părinți de ipocrizie pentru că aceștia conduc mașini care poluează, refuzând să participe la evenimente de familie.

Radu se simte copleșit de intensitatea emoțională a Mariei, de empatia puternică și de modul în care aceasta reușește să se conecteze cu oamenii. Câteodată o consideră „mult prea dramatică". Este un admirator înfocat al Ioanei și al capacității ei de a provoca. Împreună au creat cele mai inovatoare activități pentru copii. Uneori se simte intimidat de intensitatea artistică a acesteia și de tendința ei de a critica tot ce consideră „mainstream"[2], inclusiv unele activități ale sale, pe care copiii le adoră. Radu îl consideră pe Mihai plictisitor și antisocial.

Elena organizează „Laboratorul de sustenabilitate" – centrul operațional al organizației, unde toate proiectele sunt planificate și monitorizate cu precizie chirurgicală. Ea întocmește „bugetele de carbon"[3] pentru fiecare activitate, calculează impactul ecologic al materialelor folosite și optimizează rutele de transport pentru a minimiza emisiile. De asemenea, alături de Andrei, coordonează programul „Zero Deșeuri" pentru diverse evenimente publice, asigurându-se că fiecare activitate organizată de „Green'n Eco" respectă principiile economiei circulare. Ea inventariază, sortează și redistribuie toate materialele reciclabile, colaborează cu partenerii pentru colectarea selectivă și ține evidența precisă a reducerii deșeurilor în toate proiectele organizației.

Elena dorește crearea unui sistem complex de indicatori de performanță care să măsoare succesul fiecărui proiect nu doar în termeni cantitativi, ci și calitativi. Astfel, i-a venit ideea platformei „Managementul resurselor regenerabile", aplicația digitală care, folosind modele matematice, optimizează utilizarea resurselor. Ea nu acceptă ideea de a nu face parte din echipa care se va ocupa de acest proiect, susținând că toate variabilele trebuie controlate și că inflexibilitatea este uneori mai valoroasă decât creativitatea.

Perfecționismul Elenei influențează relațiile cu partenerii din alte organizații asociate. Ea critică constant alte ONG-uri, considerând că standardele lor de sustenabilitate sunt insuficiente și că „ea și numai ea știe mai bine cum să organizeze un proiect ecologic". În relațiile de colaborare, uneori, în anumite contexte tensionate, Elena poate deveni dominatoare și inflexibilă, chiar refuzând compromisurile și insistând doar pe metodele sale, pe care le crede cu adevărat sustenabile. Părinții ei, ambii manageri în corporații de succes, îi servesc drept model și o consiliază, întărindu-i convingerile despre „lipsa educației ecologice ce distruge planeta". Aceasta dezvoltă o atitudine superioară față de prietenii care nu respectă standardele ei, câteodată extreme. Recent Elena a conștientizat aspectele privitoare la inflexibilitatea sa, ca urmare a discuțiilor purtate cu prietenii, în opinia sa atitudinea fiind cauzată de stresul activităților în care este implicată. Ea și-a propus să gestioneze stresul prin sport.

---

[2] Direcție sau tendință dominantă în cultură, artă, modă etc.

[3] Cantitatea totală de dioxid de carbon (CO_2) și alte gaze cu efect de seră (GES) care pot fi emise în atmosferă.

Elena respectă determinarea lui Andrei și faptul că acesta nu se teme să ia decizii dificile. Amândoi împărtășesc o etică de muncă intensă și orientarea spre rezultate. Tensiunile apar uneori când interesele acestora se ciocnesc, Andrei devenind anxios în fața perfecționismului Elenei, mai ales când aceasta întârzie proiectele pentru „optimizări finale".

Elena este iritată de tendința Mariei de a face excepții de la proceduri pentru „situații speciale", reproșându-i că aceasta poate compromite eficiența activităților desfășurate, considerând-o totodată prea emoțională și neprofesionistă.

Elena este uneori nemulţumită de „haosul creativ" al Ioanei și de tendința ei de a depăși bugetele proiectelor pentru „viziunea artistică". Se contrazic adesea în privința prioritizării resurselor.

Alex caută constant rigoarea științifică și conduce „Laboratorul de inovație verde" unde cercetează soluții pe termen lung pentru provocările de mediu ale orașului.

El analizează minuțios datele despre calitatea aerului, temperatura urbană și biodiversitate, creând analize detaliate prin care intenționează să ghideze strategia de dezvoltare a organizației pe următorii ani. Alex obișnuiește să colaboreze cu studenți de la diverse universități pentru a implementa tehnologii experimentale în proiectele „Green'n Eco".

Obișnuiește des să afirme că știința fără aplicare practică rămâne sterilă și că rolul său este să implementeze rezultatele cercetării complexe în acțiuni concrete. Are în intenție organizarea proiectului „Urban 2050" – o viziune comprehensivă despre cum ar putea arăta orașul într-un viitor sustenabil, bazată pe cercetare științifică riguroasă și modele de dezvoltare urbană verde din alte țări. Recent, Alex a început să se implice și mai activ în comunicarea rezultatelor sale, organizând prezentări pentru autoritățile locale și scriind articole pentru blogul organizației, în speranța obținerii unor finanțări generoase.

Cunoștințele lui Alex îl fac să dezvolte o atitudine elitistă față de persoanele pe care le consideră „prea puțin educate" pentru a înțelege urgența crizei climatice. Devine arogant cu prietenii săi care studiază domenii umaniste și îi ironizează pentru că nu citesc studii și articole de specialitate despre schimbările climatice. În colaborările cu alte organizații, Alex „își permite" să corecteze constant datele utilizate de alții și să îi facă să se simtă inconfortabil dacă nu cunosc rezultatele ultimelor cercetări. Refuză să participe la activități pe care le consideră „populiste" sau „pseudoștiințifice" și își exprimă frustrarea în moduri pasiv-agresive atunci când organizația acceptă colaborări cu grupuri pe care le consideră intelectual inferioare. Apropiații lui Alex se simt intimidați de vocabularul său academic și de atitudinea sa de superioritate.

Alături de Mihai, acesta împărtășește pasiunea pentru abordările științifice și soluțiile argumentate, bazate pe date. Alex apreciază rigoarea tehnică a lui Mihai, în timp ce acesta respectă profunzimea cercetărilor lui Alex. Totuși, Alex îl critică adesea pe Mihai pentru că se concentrează prea mult pe aspectele tehnice ignorând contextele socio-climatice.

Alex admiră abilitățile lui Andrei și eficiența sa în implementarea proiectelor. Totuși, îl consideră impulsiv și lipsit de profunzime științifică, în timp ce Andrei îl vede pe Alex ca fiind distras de analiză și incapabil de acțiune decisivă.

În relația cu Ioana, Alex o consideră pe aceasta prea irațională și ghidată de emoții în loc de fapte.

Ioana este coordonatoarea atelierului de „Creativitate și comunicare verde". Vrea întotdeauna să obțină impact emoțional. Conduce și atelierul „Artă regenerativă", unde transformă deșeurile în veritabile opere de artă care sensibilizează publicul asupra problemelor de mediu. Anual, ea organizează sesiuni de workshop unde voluntarii creează lucrări artistice din plastic reciclat, hârtie refolosită și materiale naturale, expunând lucrările în spații publice pentru a atrage atenția asupra importanței sustenabilității.

A obținut finanțare pentru „Campania pereții verzi" – un proiect de street art ecologic unde tinerii artiști pictează „murals-uri"[4] cu vopsele naturale pe clădirile din cartierele unde organizația are proiecte active. Fiecare mural spune o poveste despre regenerarea mediului și include semințe de plante locale încorporate în design, care încolțesc și cresc pe pereți.

Ioana gestionează și platformele digitale ale organizației - Instagram, TikTok și YouTube - unde creează conținut captivant despre activitățile „Green'n Eco". Recentele ei colaborări cu Elena au dus la dezvoltarea unor infografice artistice care explică concepte ecologice complexe într-un mod accesibil și atractiv vizual.

Creativitatea Ioanei devine o armă împotriva oricărei forme de autoritate sau convenție socială pe care o percepe ca fiind „antiecologică" sau „falsă". La școală, provoacă deliberat prin vestimentația sa extravagantă făcută din materiale reciclate și refuză să participe la evenimente pe care le consideră „greenwashing"[5] sau „superficiale". Își critică părinții pentru stilul lor de viață burghez și pentru că nu înțeleg arta sa modernă, acuzându-i că sunt „inconștienți cultural și ecologic". În colaborările cu alte organizații, Ioana respinge automat orice idee pe care o consideră „mainstream" sau „comercială", chiar dacă ar putea avea impact pozitiv și nu ezită să recurgă la ironii dacă ceilalți nu se aliniază propriilor opinii. Dezvoltă o atitudine de superioritate artistică și refuză să își adapteze mesajele pentru audiențe mai largi, considerând că aceasta ar însemna să își cenzureze spiritul artistic.

Ioana adoră spontaneitatea lui Radu și modul în care reușește să îi facă pe copii să se entuziasmeze, dar reacționează vehement când acesta nu ia în serios dimensiunea artistică și mesajul profund al creațiilor ei, tratându-le ca pe simple distracții. De asemenea, consideră abordarea Elenei drept lipsită de inspirație și creativitate, prea centrată pe cifre și eficiență, în detrimentul frumuseții și impactului emoțional. Totodată, admiră inteligența lui Alex, care la rândul său respectă perspectiva sa creativă asupra problemelor complexe. Cu toate acestea, ea îl consideră rece și lipsit de empatie.

Ioana admiră și determinarea lui Andrei de a implementa schimbări reale însă îl vede ca pe un „dictator în devenire" care vrea să controleze totul.

Mihai coordonează „Cercul de inovație pentru tehnologii verzi", fiind preocupat de dezvoltarea unor instrumente digitale care să amplifice impactul organizației. Alături de studenții de la o facultate cu profil informatic, a participat la crearea aplicației „EcoTrackerCity" – o platformă pentru telefoane mobile unde cetățenii pot raporta

---

[4] Formă de artă contemporană care constă în pictarea unei imagini pe o suprafață permanentă a unei structuri.

[5] Practică înșelătoare în care companiile pretind în mod fals sau exagerat că produsele, serviciile sau activitățile lor sunt prietenoase cu mediul, în scopul de a câștiga încrederea consumatorilor și de a crește vânzările.

probleme de mediu, pot urmări progresul proiectelor „Green'n Eco" și pot participa la activități de voluntariat. Aplicația include o hartă interactivă cu toate grădinile urbane și un sistem de „gamification"[6] pentru încurajarea comportamentelor sustenabile.

Colaborează cu Alex pentru diverse proiecte de monitorizare a calității aerului, nivelului de zgomot și temperaturii în timp real în zonele unde organizația are proiecte active. Datele colectate de el alimentează cercetările lui Alex și ajută la demonstrarea impactului pozitiv al intervențiilor verzi.

Competențele digitale deținute de Mihai îl fac să dezvolte o atitudine de superioritate față de „generația analogică", incluzându-i în această categorie și pe reprezentanții altor organizații partenere. Devine nerăbdător când trebuie să explice concepte tehnice altor persoane care nu înțeleg beneficiile platformelor digitale moderne. El a început să se izoleze social, petrecând tot mai mult timp cu identificarea unor soluții tehnice „perfecte". Părinții săi se simt respinși și sunt îngrijorați de tendința sa de a vedea problemele umane doar prin prisma dimensiunii digitale.

Mihai îl consideră pe Alex prea puțin practic față de nevoile organizației. Se angajează cu acesta în competiții intelectuale subtile care devin uneori antagonice. Ambii tind către elitism și se consideră unul, celuilalt, superior. Mihai îl percepe pe Radu ca fiind superficial și zgomotos, cu tendința de a se retrage când Radu încearcă să îl implice în activități de grup, în timp ce Radu se plictisește de explicațiile „prea tehnice" ale lui Mihai.

Mihai o apreciază pe Maria pentru faptul că nu încearcă să îl forțeze să fie mai sociabil și pentru că îi respectă spațiul personal, însă se simte copleșit de intensitatea emoțională a acesteia și de tendința ei de a vrea să „salveze" pe toată lumea, inclusiv pe el.

CERINȚE:

1. În baza unei analize a calităților și defectelor individuale, respectiv a relațiilor dintre cei 7 elevi, identificați:
a. cea mai potrivită persoană pentru a conduce implementarea proiectului „Managementul resurselor regenerabile" *(2p)* și evidențiați 4 criterii pe care le-ați avut în vedere în alegerea făcută *(1p)*.
Argumentați răspunsul în maximum 400 de cuvinte.
b. În scurt timp, la nivelul „Green'n Eco" urmează a se derula alegeri pentru stabilirea președintelui organizației, la care vor participa cei 7 elevi. Indicați cea mai puțin potrivită persoană pentru această funcție.
Argumentați răspunsul în maximum 300 de cuvinte. (2p)

2. Redactați, în maximum 300 de cuvinte, o scrisoare de intenție pe care elevul ales în vederea coordonării implementării proiectului „Managementul resurselor regenerabile" ar trebui să o redacteze la depunerea candidaturii pentru această poziție. *(1p)*

[6] Practică în contextul educațional, de a utiliza elemente și tehnici de tip joc în contexte reale de non-joc, cu scopul creșteri angajamentului și motivării elevilor.

SUBIECTUL II – 3 puncte

Citiți cu atenție informațiile de mai jos:

„Recent, Organizația Mondială a Sănătății a publicat un studiu realizat în 44 de țări din Europa, Asia și Canada care arată că România are cei mai mulți adolescenți care folosesc excesiv rețelele sociale. În același timp, începând cu acest an școlar, telefoanele mobile sunt interzise în școlile din România, o măsură similară fiind luată în mai multe țări europene. În septembrie, Instagram a introdus noi măsuri pentru a proteja copiii și adolescenții care petrec timp pe platforma deținută de Meta. În condițiile în care discuția despre efectele nocive ale social media asupra tinerilor e din ce în ce mai intensă și mai răspândită peste tot pe glob, inclusiv în România, merită să facem un pas în spate și să deschidem o discuție care să aducă la masă nuanțe. Nu doar să facă din social media un țap ispășitor pentru toate problemele tinerilor, dar nici să scape marile companii tech de orice fel de responsabilitate sau reglementare.

Nu există o legătură directă între sănătatea mintală a tinerilor și folosirea social media.

Una dintre cele mai frecvente narațiuni din ultimii ani este că rețelele sociale și utilizarea excesivă a telefoanelor mobile au un impact major asupra creierului adolescenților și duc la depresie, anxietate și alte probleme de sănătate mintală. Jonathan Haidt, psiholog social și profesor de etică la Stern School of Business, New York University, a spus chiar că „remodelează" creierul adolescenților. Deși această idee a devenit extrem de populară, în realitate este, în mare parte, un mit: studiile relevante nu au demonstrat o legătură directă și solidă între sănătatea mintală și folosirea rețelelor sociale sau a smartphone-urilor. „În urma cercetărilor noastre, nu am găsit dovezi concludente care să susțină ideea că tehnologiile digitale sunt un factor major al depresiei la adolescenți sau al altor probleme psihice", spunea psihologul Candice Odgers, care are o experiență de peste două decenii în studierea sănătății mintale la adolescenți. La sfârșitul anului trecut, National Academies of Sciences, Engineering and Medicine, un ONG din SUA care oferă consiliere independentă și bazată pe dovezi guvernului federal, sectorului privat și publicului larg în domeniul științei, a concluzionat că „cercetările de până acum care vorbesc despre legătura dintre rețelele sociale și sănătatea mintală arată doar efecte mici, neglijabile și asocieri slabe, care pot fi influențate de o combinație de efecte pozitive și negative. În contrast cu narațiunea culturală prezentă, cum că rețelele sociale sunt automat dăunătoare adolescenților, realitatea e mai complicată". „Social media în sine, ca instrument, nu cauzează probleme de sănătate mintală", explică Doris Rogobete, psiholog și doctorand în cadrul Școlii Doctorale de Psihologie Cognitivă Aplicată, la Universitatea Babeș-Bolyai. Ea cercetează felul în care utilizarea tehnologiilor digitale influențează funcționarea atenției în rândul școlarilor. „În general, când discutăm despre sănătatea mintală, trebuie să ținem cont de mai multe categorii de factori. Cei mai puternici sunt factorii cauzali, precum genele în cazul bolii Huntington, unde o genă determină dezvoltarea afecțiunii. La sănătatea mintală, există gene care cresc vulnerabilitatea persoanelor la anumiți factori de mediu sau biologici." Pe lângă factorii cauzali, există factori de vulnerabilitate. Aceștia, precum anumite trăsături de personalitate sau un mediu dezavantajat, cresc probabilitatea de a dezvolta tulburări mintale. Apoi, mai există și factori catalizatori, cei care mai degrabă declanșează probleme deja existente.

Ei nu au un efect așa de puternic ca cei cauzali sau de vulnerabilitate. Aici aș încadra rețelele sociale", explică experta. „Nu avem studii care să ne arate această cauzalitate, adică studii care să ne spună că dacă vom folosi rețelele sociale, voi dezvolta aceste probleme de sănătate mintală", adaugă ea. Ce spune Rogobete e confirmat și de experta americană Candice Odgers, într-un articol din Nature, una dintre cele mai prestigioase publicații științifice din lume: „Sute de cercetători, printre care și eu, am căutat aceste efecte despre care vorbește Haidt. În general, nu am găsit niciun fel de asociere sau unele foarte mici. Când se găsesc asocieri, nu înseamnă că rețelele sociale prezic sau cauzează depresie, ci mai degrabă că tinerii care au deja depresie sau alte probleme de sănătate mintală folosesc mai des rețelele sociale".

La ce trebuie să fim atenți în social media: dependența, deficitul de atenție și cyberbullying.

Chiar dacă nu există o cauzalitate dovedită între problemele de sănătate mintală și folosirea rețelelor sociale de către copii și adolescenți, asta nu înseamnă că nu avem efecte nocive punctuale ale rețelelor sociale. Una dintre cele mai mari probleme legate de rețelele sociale este cât de ușor se poate ajunge la folosirea lor excesivă și chiar la dependență. Ce înseamnă, însă, o utilizare excesivă?

„Depinde, în funcție de vârstă. Asociația Americană a Pediatrilor are anumite recomandări și excesiv înseamnă ce depășește aceste recomandări. Până la doi ani, se recomandă zero expunere la ecran. În perioada preșcolară, recomandarea e între jumătate de oră și o oră maximum. În adolescență, excesiv devine mai greu de definit. Însă, o utilizare excesivă ar fi cea care mă împiedică să fac alte activități care sunt relevante pentru dezvoltarea mea. Dacă mă împiedică să-mi fac temele, să mă duc la școală, să dorm sau să mă alimentez corect, de exemplu", spune Doris Rogobete. Această folosire excesivă e facilitată și de faptul că noile generații încep să folosească rețelele sociale din ce în ce mai devreme, ceea ce îi face mult mai vulnerabili în fața dependenței.

De altfel, vârsta la care copiii accesează rețelele sociale e una dintre cele mai discutate probleme la nivel global. Măsurile noi, anunțate de Instagram, sunt făcute pentru a proteja adolescenții cu vârste cuprinse între 13 și 17 ani, însă Meta nu ne-a spus și cum poate verifica faptul că cineva chiar are 13 ani atunci când își face un cont nou. Realist vorbind, acest lucru nu e posibil în prezent, așa că problema rămâne. Riscul e ca această utilizare excesivă să ducă la o dependență de rețelele sociale, una care să afecteze în mod semnificativ viața adolescenților.

Cercetări efectuate de Universitatea din Carolina de Nord arată că utilizarea frecventă a rețelelor sociale, în special verificările constante, poate duce la schimbări semnificative în creierul adolescenților, făcându-i mai sensibili la feedback-ul social, cum ar fi like-urile sau comentariile. Această sensibilitate crescută poate să ducă la o folosire compulsivă a rețelelor sociale. „Adolescenții nu au aceste mecanisme de reglare emoțională încă dezvoltate, iar cei mai mulți părinți nu vin cu niște reguli ferme privind folosirea tehnologiei. Le este foarte greu să gestioneze aceste lucruri. Și atunci, crește riscul de dependență", spune Claudia Oprescu. Dincolo de dependență, o altă problemă importantă privind social media e legată de deficitul de atenție creat de rețelele sociale. Sunt date care sugerează că utilizarea intensă a rețelelor sociale contribuie la scăderea atenției, iar studii recente arată că multor oameni, în special cei din Generația Z, le e din ce în ce mai greu să se concentreze pentru perioade lungi. Doris Rogobete vorbește despre felul în care rețelele ne afectează comportamentul:

„Social media și smartphone-urile sunt construite special pentru a ne capta atenția. Sunt studii care arată că și atunci când ai telefonul lângă tine, chiar dacă nu e pornit, e mult mai probabil să fii neatent la ce faci în momentul respectiv. De asemenea, când suntem pe social media, avem o atenție mai distributivă, adică nu procesăm informația la un nivel atât de profund, ci mai degrabă sunt atentă la varietatea de informații pe care o am".

Cyberbullying-ul este și el un fenomen în amploare. Un studiu din 2023 al Salvați Copiii România arăta că aproape jumătate dintre copii sunt victime ale cyberbullying-ului, iar ponderea fetelor care trec prin aceste experiențe este cu 12% mai mare decât a băieților. „Cele mai multe cazuri de cyberbullying, arată studiile Salvați Copiii, sunt raportate de preadolescenți între 10 și 15 ani. E o perioadă în care sunt cele mai mari transformări în creierul copiilor. E un interes mare pentru propria imagine și pentru propriul corp", spune Claudia Oprescu de la Salvați Copiii. „Efectele socio-emoționale în cazul unui cyberbullying se simt pe termen lung, foarte lung, chiar și în viața de adult. Pentru că față de celelalte forme de bullying, la cyberbullying nu ai scăpare. Ești captiv. Pentru că nu se termină când ajungi acasă de la școală. Acești copii folosesc deja excesiv social media de mici, ei nu pot pur și simplu să nu mai stea pe internet. Acolo e lumea lor", adaugă ea.

Eul virtual: cum creează rețelele sociale rupturi între adevărata noastră identitate și cine suntem online.

Dincolo de aceste efecte negative concrete pe care le pot avea rețelele sociale, merită discutate și unele care pot fi mai dificil de cuantificat, dar care sunt relevante într-o epocă în care lumea digitală a devenit la fel de importantă ca cea „reală". În cartea sa „Identitatea virtuală. Cum și de ce ne transformă rețelele sociale", Mihnea Măruță, jurnalist și doctor în filosofie, vorbește despre impactul social media asupra identității și valorilor personale și despre riscurile asociate cu crearea unui „eu virtual" în această lume digitală. Măruță spune că, pe măsură ce oamenii cresc și își creează aceste „identități virtuale" prin profiluri pe social media, ei ajung să perceapă grupul de urmăritori ca fiind o instanță morală, cu niște standarde etice foarte ridicate, chiar greu de atins. „Rețeaua ca formă de presiune și ca ansamblu de valori intră în concurență cu școala și familia. Pentru că una e să-ți iei valorile de la părinți, profesori și ce afli la școală și alta e să te raportezi tot mai mult la ce vezi pe Instagram, la cei mai bogați, cei mai de succes, cei mai interesanți oameni din lume", spune Măruță într-un interviu acordat Panorama. Astfel, ajungem la o competiție „între etosul familial și cel virtual" și se generează presiuni asupra adolescenților, pentru a se conforma așteptărilor grupului de urmăritori. Aprobarea socială poate să devină astfel mai importantă decât relațiile interpersonale, consideră Măruță.

Dincolo de crearea acestei identități virtuale care poate să intre în conflict cu cea „reală", rețelele sociale formează și un sistem de recompensă imediată („instant gratification"). Oamenii, de-a lungul vieții, învață să-și gestioneze dorințele și să aștepte cu mai multă răbdare realizarea visurilor, dar rețelele sociale subminează această capacitate și alimentează nemulțumirile.

Copiii sunt în mod special afectați, fiind obișnuiți să primească o recompensă imediată în mediul digital. Ei pot deveni astfel incapabili să facă față frustrărilor din viața reală, consideră Măruță.

Partea plină a paharului: social media poate să fie și o forță a binelui

Deși avem anumite efecte negative bine definite și este cu siguranță nevoie de o reglementare mai puternică a marilor companii tech, care au creat aceste platforme, rețelele sociale pot să aibă în aceeași măsură și efecte pozitive. „Sunt adolescenți care se confruntă deja cu probleme de sănătate mintală și găsesc suport pe diferite grupuri de social media. Sunt unii care găsesc ajutor mai ușor așa, pentru că poate nu au încredere să spună unele lucruri părinților, dar găsesc o deschidere mai mare pe anumite grupuri de suport online", consideră Doris Rogobete. Rețelele sociale pot să îi ajute pe adolescenți să se conecteze mai bine cu ceilalți și să se informeze mai bine pe diferite subiecte. „În perioada pandemiei, de exemplu, faptul că adolescenții erau pe social media îmbunătățea starea lor. Îi ajuta că puteau să comunice cu colegii, citeau informații despre ce se mai întâmpla cu ceilalți, vedeau cum trec alții prin experiențe similare", adaugă ea.

„Noi militățm pentru a folosi rețelele sociale în mod responsabil, asta este cel mai important. Să știi care sunt riscurile de acolo și cum să reacționezi la ele. Și să o folosească în mod util. Pentru sarcini școlare, poate vrei să te documentezi pe un subiect, poate vrei să te inspiri, de exemplu, de la influenceri care fac un conținut foarte bun. Există destul conținut educațional sau amuzant care nu este dăunător emoțional", spune și Claudia Oprescu de la Salvați Copiii."

preluat din https://panorama.ro/sanatate-mintala-social-media-tineri/

CERINŢE:

1. Identificaţi şi explicaţi trei efecte negative ale utilizării excesive a rețelelor sociale care pot afecta dezvoltarea normală a adolescenților.
Argumentați răspunsul în maximum 300 cuvinte. (0,90p)

2. Identificaţi și explicați trei efecte pozitive ale utilizării rețelelor sociale de către adolescenţi.
Argumentați răspunsul în maximum 300 cuvinte. (0,90p)

3. Elaborați patru măsuri de combatere a efectelor negative ale utilizării rețelelor sociale asupra tinerilor, din perspectiva sistemului național de educație din România.
Argumentați răspunsul în maximum 300 cuvinte. (1,20p)

Notă:

Pentru rezolvarea cerinţelor de la Subiectul I se vor utiliza numai informaţiile prezentate în text; pentru rezolvarea cerinţelor de la Subiectul II se vor utiliza atât informaţii prezentate în text, cât şi alte informaţii deţinute de către candidaţi.

A se avea în atenție claritatea, logica argumentării, concizia, coerența, corectitudinea gramaticală şi respectarea cerinţelor referitoare la numărul maxim de cuvinte.

Se acordă un punct din oficiu.

SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII
ACADEMIA NAȚIONALĂ DE INFORMAȚII
„MIHAI VITEAZUL"
Programul Studii Universitare de Licență
Operațiuni de Intelligence
2025

BAREM

PROBĂ SCRISĂ PENTRU EVALUAREA APTITUDINILOR NECESARE FORMĂRII OFIȚERILOR DE INFORMAȚII
Varianta 1

SUBIECTUL I - 6 puncte

CERINŢE:

1. În baza unei analize a calităților și defectelor individuale, respectiv a relațiilor dintre cei 7 elevi, identificați:
a. cea mai potrivită persoană pentru a conduce implementarea proiectului „Managementul resurselor regenerabile" *(2p)* și evidențiați 4 criterii pe care le-ați avut în vedere în alegerea făcută *(1p)*.
Argumentați răspunsul în maximum 400 de cuvinte.

Cea mai potrivită persoană pentru a conduce implementarea proiectului „Managementul resurselor regenerabile" este Elena.
- *pentru identificarea corectă a persoanei, candidatul primește **0,5p.***
- *pentru fiecare criteriu ales corect, candidatul primește 0,25p, în limita maximă a **1p.***
- *pentru identificarea greșită a persoanei, candidatul nu primește 0,5p, dar poate primi pentru identificarea de criterii corecte 0,25p pentru fiecare criteriu, în limita maximă a 1p și pentru modalitatea de argumentare a răspunsului cu privire la persoana aleasă în limita maximă a 1,5p.*

4 criterii (0,25x4=1p)
Exemple orientative de criterii:
- competențe de planificare, organizare, coordonare şi control;
- cunoștințe despre domeniul specific de activitate;
- abilități de leadership și coordonare a echipelor interdisciplinare;
- abilităţi analitice;
- abilitatea de a stabili obiective, de a elabora planuri și de a lua decizii corecte în timp util;
- răbdare și orientare spre rezultate pe termen lung;
- abilități de comunicare eficientă atât în cadrul echipei, cât și cu partenerii;
- diplomație, abilități de negociere și de soluționare a conflictelor;
- capacitatea de a se adapta la situații noi;
- aliniere la valorile organizației.

Argumentarea răspunsurilor în mod clar, logic, concis, coerent, corect gramatical şi respectarea cerinţelor referitoare la numărul maxim de cuvinte. **(1,5p)**
Exemple orientative de elemente care susțin alegerea:
- are abilităţi de organizare și control (organizează „Laboratorul de sustenabilitate");
- planifică și monitorizează cu precizie;

- întocmește bugetele de carbon pentru fiecare activitate;
- calculează impactul ecologic al materialelor;
- optimizează rutele de transport pentru minimizarea emisiilor;
- inventariază, sortează și redistribuie materialele reciclabile;
- își propune crearea unui sistem complex de indicatori de performanță;
- a generat ideea proiectului „Managementul resurselor regenerabile";
- gestionează riscurile, susține controlul tuturor variabilelor;
- a dezvoltat relații bune de colaborare cu organizații similare;
- a conștientizat problemele de inflexibilitate;
- are standarde înalte de performanță;
- dovedește etică profesională, orientare spre rezultate, prioritizarea eficientă a activității.

b. În scurt timp, la nivelul „Green'n Eco" urmează a se derula alegeri pentru stabilirea președintelui organizației, la care vor participa cei 7 elevi. Indicați cea mai puțin potrivită persoană pentru această funcție.
Argumentați răspunsul în maximum 300 de cuvinte. (2p)

Cea mai puțin potrivită persoană pentru a ocupa funcția de președinte al organizației este Mihai. **(0,5p)**

- pentru identificarea corectă a persoanei, candidatul primește 0,5p;
- pentru identificarea greșită a persoanei, candidatul nu primește 0,5p, dar poate primi pentru modalitatea de argumentare a răspunsului cu privire la persoana aleasă în limita maximă a 1,5p.

Argumentarea răspunsurilor în mod clar, logic, concis, coerent, corect gramatical şi respectarea cerinţelor referitoare la numărul maxim de cuvinte. **(1,5p)**
Exemple orientative de elemente care susțin alegerea:
- profilul său actual nu este compatibil cu activitatea comunitară și colaborativă a organizației;
- se izolează social/se distanțează de colegi;
- adoptă o atitudine de superioritate;
- devine nerăbdător cu cei care nu înțeleg tehnologia;
- alocă timp identificării unor soluţii tehnice perfecte în detrimentul comunicării cu colegii;
- se concentrează obsesiv pe soluții digitale, ignorând dinamica relațiilor interumane și contextul social;
- atitudinea sa indică un risc de îndepărtare față de misiunea organizației;
- dovedeşte abilităţi reduse de comunicare și negociere.

2. Redactaţi, în maximum 300 de cuvinte, o scrisoare de intenție pe care elevul ales în vederea coordonării implementării proiectului „Managementul resurselor regenerabile" ar trebui să o redacteze la depunerea candidaturii pentru această poziţie. ***(1p)***
Scrisoarea de intenție este un document care însoțește CV-ul unei persoane care dorește să se angajeze pe o anumită poziție. În cadrul acesteia sunt prezentate succint motivul alegerii postului respectiv, calitățile personale și experiența profesională anterioară, în strânsă corelare cu necesitățile organizaționale. Totodată, este prezentat modul în care acest cumul de motivații, abilități și expertiză personale poate contribui la dezvoltarea organizaţiei în care se dorește angajarea.
Exemple orientative de elemente ce trebuie surprinse:
- respectarea structurii unei scrisori de intenţie; **(0,25p)**

- tehnica argumentaţiei: text ferm și convingător, argumente formulate creativ, clar, logic, concis, coerent, corect gramatical, respectarea cerinţelor referitoare la numărul maxim de cuvinte, utilizarea exclusiv a informaţiilor precizate în text; **(0,25p)**
- abilitatea de a intra în rolul elevului ales, atitudine asumată și echilibrată, motivația candidaturii, înţelegerea viziunii de dezvoltare a organizației, surprinderea angajamentului față de misiunea organizației, reliefarea legăturii „personale" cu proiectul, evidenţierea necesităţii implementării proiectului, prezentarea competențelor/a experienţei relevante a candidatului în raport cu funcţia urmărită, obiectivitatea autoevaluării, asumarea limitelor/defectelor etc. **(0,50p)**

SUBIECTUL II – 3 puncte

CERINŢE:

1. Identificaţi şi explicaţi trei efecte negative ale utilizării excesive a rețelelor sociale care pot afecta dezvoltarea normală a adolescenților.
Argumentați răspunsul în maximum 300 cuvinte. (0,90p)
0,30px3 măsuri=0,90p
Efecte negative posibile:
- izolare socială și singurătate: deși rețelele sociale oferă aparent conexiune, utilizarea excesivă poate duce la scăderea interacțiunilor față în față și la o percepție falsă a conexiunilor online, cauzând singurătate și izolare;
- scăderea stimei de sine: rețelele sociale pot crea un mediu în care oamenii se compară cu ceilalți, adesea cu standarde nerealiste, ceea ce poate duce la o scădere a stimei de sine și la sentimente de inadecvare;
- tulburări de somn: utilizarea rețelelor sociale poate perturba tiparele de somn, cauzând insomnie și oboseală;
- cyberbullying: rețelele sociale pot fi folosite ca platforme pentru hărțuirea cibernetică, având consecințe psihologice grave;
- dependența de rețelele sociale: unii utilizatori pot dezvolta o dependență de rețelele sociale, petrecând ore întregi online, neglijând alte activități și responsabilități;
- probleme de sănătate: expunerea constantă la activitățile altora poate genera deficit de atenție, anxietate și teama de a pierde evenimente sau experiențe importante; utilizarea excesivă a rețelelor sociale poate duce la obezitate și alte probleme de sănătate legate de sedentarism.

2. Identificaţi și explicați trei efecte pozitive ale utilizării rețelelor sociale de către adolescenţi.
Argumentați răspunsul în maximum 300 cuvinte. (0,90p)
0,30px3 efecte=0,90p
Efecte pozitive posibile:
- conectare și comunicare: rețelele sociale permit oamenilor să rămână conectați cu prietenii și familia, indiferent de locație și să dezvolte noi relații cu persoane cu care împărtășesc interese comune;
- acces la informație și educație: rețelele sociale oferă acces rapid și ușor la o cantitate vastă de informații și resurse educaționale, inclusiv știri, articole, tutoriale și cursuri online;

- sprijin emoțional și sentimentul apartenenței la o comunitate: rețelele sociale pot oferi sprijin emoțional și un sentiment de apartenență la o comunitate, în special pentru persoanele care se simt izolate sau au nevoie de sprijin;
- exprimarea creativității și dezvoltarea talentelor: rețelele sociale oferă un spațiu pentru exprimarea creativității, fie prin scriere, artă, muzică sau alte forme de expresie, și pot contribui la dezvoltarea talentelor;
- conștientizarea problemelor sociale și activism: rețelele sociale pot fi utilizate pentru a sensibiliza opinia publică cu privire la probleme sociale importante și pentru a promova activismul online;
- oportunități de învățare: rețelele sociale pot fi folosite ca instrumente de învățare, oferind acces la materiale educaționale și resurse de cercetare.

3. Elaborați patru măsuri de combatere a efectelor negative ale utilizării rețelelor sociale asupra tinerilor, din perspectiva sistemului național de educație din România.
Argumentați răspunsul în maximum 300 cuvinte. (1,20p)
0,30px4 măsuri=1,20p
Exemple orientative de măsuri:
- dezvoltarea gândirii critice: evaluarea critică a surselor de informații și neacceptarea automată a informațiilor prezente în mediul online;
- promovarea în școli a necesității limitării interacțiunilor negative pe rețelele de socializare;
- promovarea în școli a utilizării responsabile a rețelelor sociale: limitarea timpului (stabilirea unor limite clare de timp pentru utilizarea rețelelor sociale și respectarea acestora); conștientizarea conținutului (încurajarea utilizatorilor să fie conștienți de faptul că multe imagini și videoclipuri nu reflectă realitatea);
- încurajarea raportării abuzurilor de pe rețelele sociale;
- popularizarea activităților alternative: încurajarea activităților fizice și a interacțiunilor sociale în lumea reală; practicarea hobby-urilor - implicarea în activități care generează bucurie și satisfacție, în afara mediului online, participarea la evenimente sociale, cluburi sau grupuri de interese pentru a îmbunătăți interacțiunile față în față etc;
- organizarea unor programe de conștientizare a tinerilor asupra riscurilor utilizării rețelelor sociale: organizarea de evenimente și campanii de informare despre efectele pozitive și negative ale rețelelor de socializare; dezvoltarea subiectului în programele educaționale, introducerea în programele școlare a noțiunilor despre utilizarea responsabilă a tehnologiei și a rețelelor sociale;
- oferirea de consiliere școlară: oferirea de consiliere psihologică/suport psihologic pentru tinerii care resimt efecte negative ale utilizării rețelelor sociale.

Notă:
Pentru rezolvarea cerințelor de la Subiectul I se vor utiliza numai informațiile prezentate în text; pentru rezolvarea cerințelor de la Subiectul II se vor utiliza atât informații prezentate în text, cât și alte informații deținute de către candidați.
A se avea în atenție claritatea, logica argumentării, concizia, coerența, corectitudinea gramaticală și respectarea cerințelor referitoare la numărul maxim de cuvinte.
Se acordă un punct din oficiu.